

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Stichting Afvalfonds Verpakkingen
T.a.v. het bestuur
Postbus 1266
2260BG Leidschendam

ILT
Milieu
Afval Overig
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactgegevens
Meld- en Informatiecentrum
T 088 489 00 00
F 070 456 27 77

Ons kenmerk
118405-MdL-003

Datum 24 januari 2019
Betreft Toepassing inerte fractie en het aandeel verpakkingsglas

Geachte heer/mevrouw,

In het monitoringsverslag 2017 heeft u voor de recyclenorm voor glazen verpakkingen de toepassing van de inerte fractie, en het daarin aanwezige verpakkingsglas, meegeteld voor recycling. Het gaat om 10 kton. De ILT heeft onderzocht uit welk verwerkingsproces deze fractie voortkomt, op welke manier deze fractie wordt toegepast, hoe de totale hoeveelheid inert en het aandeel verpakkingsglas daarin bepaald is en op welk punt in de verwerkingsketen deze gemeten is. In onderstaande brief treft u de bevindingen aan.

De inerte fractie

De inerte fractie, met daarin onder meer (verpakkings)glas, komt voort uit het nascheidingsproces van huishoudelijk restafval bij twee nascheidingsinstallaties. Bij deze installaties resteert een organisch natte fractie. Voordat deze wordt verwerkt in een biovergister wordt de organisch natte fractie ontdaan van inerte materialen. Dit is het grof inert materiaal (> 10 mm). Bij een van genoemde nascheidingsinstallaties wordt uit het digestaat afkomstig uit de biovergister een zandresidu afgescheiden: de fijne inerte fractie (<10mm). Deze wordt afgevoerd naar een (grondreinigings)-installatie die de fractie scheidt in een 0-3 mm en een 3-10 mm fractie.

De toepassing van de inerte fractie

In tegenstelling tot wat in het monitoringsverslag is vermeld, wordt de grof inerte fractie en de fijn inerte fractie 3-10 mm volledig op stortplaatsen aangewend voor het aanbrengen van stortvoorzieningen en dan met name voor de tussentijdse afdekking van asbestvakken. Zowel het grof als het fijn inert wordt onder de noemer

IBC bouwstof toegepast. Waar en of de fijn inerte fractie < 3 mm momenteel wordt toegepast, is niet duidelijk.

ILT
Milieu
Afval Overig

De grof inerte fractie wordt, voor toepassing en keuring, tijdelijk opgeslagen op de stort. Bij één stortinrichting wordt, voordat de partijkeuring conform het Besluit bodemkwaliteit plaatsvindt, de opgebultke partij gezeefd. Grote stukken worden er dan uit gezeefd. Visueel is vastgesteld dat in deze uitgezeefde fractie glas zit. Volgens een mondelinge toelichting zou zo'n 10% van het materiaal er uit gezeefd worden. Het uitgezeefde materiaal wordt niet gekeurd noch toegepast als tussentijdse afdeklaag. Hierin zit ca. 0,5 kton verpakkingsglas. Bij het fijne inert materiaal vindt een partijkeuring plaats nadat deze in een grondreinigingsinstallatie is gescheiden in een fractie 0-3 mm en een fractie 3-10 mm.

Datum
24 januari 2019

Valt de toepassing van de inerte fractie onder het begrip recycling?

De definitie recycling volgens het Besluit beheer verpakkingen 2014 luidt "het in een productieproces opnieuw verwerken van afvalmaterialen voor het oorspronkelijke doel of voor andere doeleinden, met inbegrip van organische recycling maar uitgezonderd terugwinning van energie". De inerte fractie uit het huishoudelijke restafval is niet bestemd voor het oorspronkelijke doel maar voor andere doeleinden. De inerte fractie wordt als IBC bouwstof opnieuw verwerkt. De definitie van het begrip recycling in het Besluit sluit een dergelijke vorm van verwerken niet uit. Daarmee wordt voldaan aan de definitie van recycling uit het Besluit.

Uit contact met de bevoegde gezagen van genoemde stortinrichtingen is tevens gebleken dat de toepassing van de inerte fractie conform de milieuvergunning plaatsvindt.

In 2021 zal de Omgevingswet inwerking treden. Met de inwerkingtreding is het niet meer mogelijk om bouwstoffen onder IBC-condities toe te passen. Bouwstoffen kunnen dan alleen nog als vrij toepasbare bouwstof worden toegepast. De inerte fractie voldoet niet aan de normen voor vrij toepasbare bouwstof. Vanaf dat moment ziet de ILT het toepassen van de inerte fractie op de stortplaats als storten en dus als verwijderingshandeling. Om de inerte fractie en het daarin aanwezige verpakkingsglas op dat moment toch als gerecycled te kunnen beschouwen, zal gezocht moeten worden naar een verdere opwerking en/of een andere toepassing van de inerte fractie.

Ook gelet op het Landelijk Afvalbeheersplan 3 is het zoeken naar een andere vorm van recycling aanbevelenswaardig. Het LAP 3 introduceert in hoofdstuk A 4.2.2 het begrip voorkeursrecycling. Daarbij wordt onder andere onderscheid gemaakt tussen "recycling van het oorspronkelijke functionele materiaal in een gelijke of vergelijkbare toepassing" en "recycling van het oorspronkelijke functionele materiaal in een niet gelijke of vergelijkbare toepassing", waarbij eerst genoemde

hoogwaardiger is. Sectorplan 41 (Verpakkingen) vermeldt dat onder meer voor verpakkingsglas onderzocht wordt of bepaalde vormen van recycling hoogwaardiger zijn dan andere. Mogelijk wordt als gevolg daarvan de minimumstandaard voor verpakkingsglas in de toekomst gewijzigd.

ILT
Milieu
Afval Overig

Datum
24 januari 2019

Het meetpunt voor recycling

In het Landelijk Afval Beheersplan 3 zijn in de hoofdstukken A.4.3.7.2, B 9.5 en B.12.9 bepalingen opgenomen voor wanneer het toepassen van materialen op een stort gezien kan worden als recycling. In hoofdstuk A.4.3.7.2 is bepaald dat als een afvalstof die niet ter verwijdering is aangeboden op een stortplaats wordt gebruikt voor het aanbrengen van voorzieningen én het materiaal voldoet aan het Besluit bodemkwaliteit er sprake is van nuttige toepassing, te weten R3 of R5, afhankelijk van de afvalstof. Verder is in hoofdstuk B.9.5 en B12.9.2 bepaald dat op een stortplaats sprake kan zijn van recycling indien stortvoorzieningen niet met ter verwijdering aangeboden stortmateriaal kunnen worden gerealiseerd, bijvoorbeeld omdat ze niet worden aangeboden. In dat geval worden bouwstoffen of grond ingezet (bijvoorbeeld vrijkomend bij sloopwerkzaamheden of infrastructurele werken). Deze bouwstoffen of grond moeten voldoen aan de kwaliteitseisen van het Besluit bodemkwaliteit.

De StAV heeft de hoeveelheden gerecycled inerte fractie gemeten op het moment van tijdelijke opslag op de stort. Dit is voordat een partijkeuring op grond van het Besluit bodemkwaliteit plaatsvindt en voordat de fracties daadwerkelijk worden toegepast voor het aanbrengen van de stortvoorzieningen. Het meetpunt zou naar de mening van de ILT echter moeten liggen nadat een partijkeuring heeft plaatsgevonden. In genoemde hoofdstukken van het LAP is namelijk duidelijk bepaald dat alleen sprake kan zijn van nuttige toepassing/recycling indien de bouwstoffen voldoen aan de kwaliteitseisen van het Besluit bodemkwaliteit.

Hoeveelheden

De hoeveelheden gerecyclede inerte fractie zijn gebaseerd op daadwerkelijke wegingen. Het materiaal wordt voorafgaand aan de tijdelijke opslag gewogen. De ILT heeft de weegbonnen hiervan ingezien. Echter, het meetpunt voor recycling ligt na de partijkeuring. Hoeveelheden die niet gekeurd zijn, zoals hoeveelheden die voor de partijkeuring uit de opgebulkte partij gezeefd worden, kunnen niet meegeteld worden voor recycling. Ook bij het fijn inert dient te worden uitgegaan van de hoeveelheden die uiteindelijk gekeurd zijn als IBC bouwstof. Deze hoeveelheden moeten in correctie worden gebracht.

Om de hoeveelheid glas in de inerte fractie te kunnen bepalen zijn bij beide nascheidingsinstallaties samenstellingsanalyses uitgevoerd. Bij

nascheidingsinstallatie I zijn in 2016 en 2017 in totaal vier monsters genomen van het inerte materiaal en heeft een interne analyse plaatsgevonden op de samenstelling. Gemiddeld bedroeg het aandeel glas over deze vier analyses 46,5%. De variatie in het aandeel glas over deze vier metingen is echter vrij groot (van 34,8 tot 60%). Sinds begin 2018 wordt bij deze nascheidingsinstallatie veel frequenter de samenstelling van de inerte fractie geanalyseerd en zijn er tot half mei 19 analyses uitgevoerd. Het gemiddelde aandeel glas bedroeg 45% over deze metingen, maar ook hieruit 2018 bleek een grote variatie in het aandeel glas. (dat varieerde van 18 tot 68%). De standaarddeviatie of –afwijking bedroeg 14%. Onduidelijk is waardoor dit zo varieert.

ILT
Milieu
Afval Overig

Datum
24 januari 2019

Bij nascheidingsinstallatie II is het aandeel glas in de grof inerte fractie bepaald aan de hand van een eenmalige sorteerproef van het materiaal. De samenstelling van het fijne inerte materiaal is beredeneerd aan de hand van een sorteeranalyse van de organisch natte fractie (<10mm) in combinatie met de resultaten van een vergistingsproef van de organisch natte fractie (uit 2014). Uit de resultaten van beide onderzoeken wordt berekend dat het aandeel glas in de fijne inerte fractie 56% bedraagt.

De ILT is van mening dat er meer structureel onderzoek moet komen naar het aandeel glas in de inerte fractie. Een eenmalige sorteerproef/onderzoek is onvoldoende om een betrouwbaar en representatief beeld te geven van de samenstelling van de inerte fractie en het aandeel glas daarin. Meer onderzoek is bovenal ook nodig om de grote variatie van het aandeel glas te kunnen duiden. Het aandeel glas in de fijne inerte fractie zou naar de mening van de ILT moeten worden vastgesteld nadat deze fractie is gescheiden in een 0-3 mm en een 3-10mm fractie.

Nadat is vastgesteld hoeveel glas in de inerte fractie aanwezig is, dient nog te worden vastgesteld om hoeveel verpakkingsglas het gaat. U heeft hiervoor gebruik gemaakt van de sorteeranalyses van het huishoudelijk restafval (2017). Hieruit blijkt dat 87% van het in het huishoudelijk restafval aanwezige glas uit verpakkingsglas bestaat. Dit kental is gebruikt om de hoeveelheid verpakkingsglas in de inerte fractie te bepalen. De ILT heeft hier verder geen opmerkingen bij.

Tenslotte dient u voor beide installaties na te gaan of hier uitsluitend Nederlands huishoudelijk restafval wordt verwerkt.

Conclusies

Hoewel de toepassing van de inerte fractie als IBC bouwstof op de stort op dit moment mag meetellen voor gerecycled, zal dit op korte termijn met de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet meer het geval zijn.

Alleen de hoeveelheden inert die zijn gekeurd als IBC bouwstof kunnen worden meegeteld voor gerecycled. Dit leidt tot een lagere hoeveelheid gerecycled van in ieder geval ca. 0,5 kton.

ILT
Milieu
Afval Overig

Er is nader onderzoek nodig naar de hoeveelheid (verpakkings)glas in de inerte fractie. Met de op dit moment voorhanden zijnde gegevens is het niet mogelijk een voldoende onderbouwd en betrouwbaar beeld te schetsen van het aandeel glas.

Datum
24 januari 2019

Gelet op bovenstaande kan ILT niet met zekerheid vaststellen of daadwerkelijk 86% recycling is gerealiseerd.

Door u te ondernemen acties:

1. Nader onderzoek uitvoeren naar de samenstelling van de inerte fractie teneinde de grote spreiding beter te kunnen duiden en een meer betrouwbaar beeld te kunnen schetsen van de gemiddelde samenstelling. U dient in ieder geval over 2018 een betrouwbaar beeld te kunnen schetsen.
2. Een correctie aanbrengen op de hoeveelheid toegepaste inerte fractie: slechts die hoeveelheden die gekeurd zijn conform het Besluit bodemkwaliteit kunnen worden meegerekend. U dient hiervan mij binnen een termijn van een maand op de hoogte te stellen.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE INSPECTEUR ILT/AFVAL, Team Afval Overig

